

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kakor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jederkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

Pro domo.

I

Mučno je govoriti o sebi, osobito o svojih lastnostih, ki naj pričajo o krivici, katero naklada zloben nasprotnik na našo glavo.

Čestokrat bili smo prisiljeni, odbijati neopravljene napade, katerih zlobnost segala je tako daleč, da si je upalo temniti ono, s čimer se more in mora ponašati tudi najbolj ubožen in zaničevan narod: — naše kakor zlato čisto rodoljubje, ki je in ostane naš jedini voditelj v budem boji za naše narodne svetinje. Žalibog, pri vsaki najmanjši opravičeni ali izmišljeni priliki, v vsakem našem dejanju, ki sploh dvojno sodbo le zaradi formalnosti dopušča, dvigne se kakor oblak časnikarskega prahu na naše glave, da nas sumniči in črni.

In kakor rudeča nit se vleče v dolgi vrsti krivičnega in usiljenega nam boja izraz, ki ustruplja nasprotne nam orožje, beseda „panslavizem“.

V istini s tem „strahom“, ki leži kakor mora na prsih naših nasprotnikov, a nikdar v veke zvestih sreč avstrijskih Slovanov, brati se le ista časnikarska svojat, ki niti pojma nema o duševni svobodi, o naravni simpatiji sorodnih narodov, ki je vzrastla v črni dobi najbolj silnega absolutizma, v katerem so bile celo misli uklenjene v kazenske paragafe. Najbolj neumevno dozdeva se nam tako črno orožje, ker ga rabijo celo možje, ki trkajo dan na dan na logiko svoje neizmotljive sodbe, ki apelujejo pri vsaki priliki na pravice podeljene ustave in na postavno zagotovljeno svobodo.

Posled, kar je najbolj zlobno in žalostno, ker osnovnih postav vsaj na papirji ne izbrišejo sovražni in zavistni kluci, poslužuje se nasprotna stranka v boji najbolj podlega in zaničevanega orožja — nešramnega sumničenja, ki naj nas uniči, saj sumničenje ne zahteva dokazov, ono je le kakor krt, ki se boji belega dne in ki skrivaje ostruplja najbolj dišeče rastline.

„Che nel pensier rinuova la paura“, kar jih plasi v tisti noči, kar razburja v nepresežni daljini njihove ponosne in bolne duhove; „panslavizem“ v

najbolj grozovitej, akoravno neopravljene podobi rabi jim v zagrijenem boji proti nam in sicer radi tega, ker jim naš čist značaj in naše javno delo ne podaja dejanskega motiva za sumničenje.

„Quilibet habetur bonus, donec probatur malus!“ Ta princip pravoslavlja, ki je veljaven vsem omikanim narodom, je ničen le onim, ki vidijo v njem svojo lastno senco, a ne pravice svojega soseda.

„Le blažji del narodov ima čut za slavo in svobodo, za blage in velike misli, le on žrtvuje poslednjim samega sebe“, dejal je Thiers. Slovenci in vsi manjši narodi, ki se ne morejo meriti niti po svoji telesni, niti duševni moči s srečnejimi narodi, morajo in so prisiljeni, ako hočejo, da ne izginejo, kakor posamezna rodbina v zgodovini, asimilovati se večjim sorodnim plemenom. In to približevanje, ta duševna simpatija je samo akademična, le vzhled, kako naj delujejo oni, da ne propadejo pozabljalosti v naročje, ker je stavila osoda skromne meje njihovemu življu.

Tako tolmačimo mi Slovenci nam predbacivani panskavizem.

Našega sorodstva z močnejim slovanskimi narodi nam naš največji nasprotnik odrekati ne more, nasprotno dokaže naj nam tudi kdo, da rabimo svoje sorodstvo v kakov drugi namen, kot v vzbuju in vzhled za duševno delo, o katerem imamo vzvišene dokaze pri svojih sorodnih plemenih. In ako more biti duševna zveza, akademično bratstvo zločin, potem je sploh pregrešna vsaka misel na krasne lastnosti, na umetnijo in vedo, na vse dobro in blago, kjer koli se ono najde.

Zloben, neizmerno zloben mora biti torej človek, ki obsoja slovansko simpatijo za lepo in blago svojega sorodca

Liberius.

O novem vojnem zakonu.

Vojni zakon leta 1868. se bode temeljito premenil in poostril. Ta zakon že sedaj v celoti ni bil več veljaven. Z raznimi popravki in dostavki se je bil že tako premenil, da prvotnemu ni bil več podoben. Precej ga je bila premenila tudi praksa. Deželna bramba, ki je bila sprva določena le za

brambo dežel, a se ni mislila rabiti tudi za operacije v sovražnikovi deželi, se je polagonja premenila v redno vojsko. Od njene prvotne ujetbe ni drugača ostalo, nego ime. Pozneje se je uvela še črna vojska in tako raztegnila vojna dolžnost še bolj.

Pa vse to še ne zadostuje. Nov vojni zakon naložil bodo deželam zopet nova bremena. Oboroževanje v vseh evropskih državah sili tudi naš, da ne držimo rok križem, temveč napnemo skrajne moči za varstvo države. Danes ne moremo vseh podrobnostej navajati, a omenimo le nekatere določbe, s katerimi se bode povečalo vojaško breme. Število novincev, ki se ima slednje leto nabratiti za redno vojsko v obeh državnih polovicah, se bode povečalo za 7626 mož. Poleg tega se bode v tostranski državni polovici nabralo še 10.000, na Ogerskem pa 12.000 mož za deželno brambo. Dosedaj število novincev za deželno brambo ni bilo določeno. Poleg tega se bodo pa seveda novinci nabirali tudi za nadomestno rezervo. Omeniti je pri tem, da ne bode ostalo pri sedanji nadomestni rezervi, a se bodo osnovali nadomestni rezervi za obe deželni brambi. Ker se bodo klicali k novčenju še le mladenci z 21 letom, ki so torej že trdnejši, ker se pri novčenju ne bodo več tako izbirali, in bodo oni, ki so dosedaj bili oprosceni vojaške službe, ker morajo skrbeti za svojce, pritegnili se nadomestni rezervi, nadeja se vojna uprava, da se bode vsako leto nabralo kacih 150.000 novincev vsega vkupe, dočim se jih je dosedaj le 119.000, torej nad 30.000 več.

Dosedaj so le oni, ki so služili v redni vojski, dve leti služili v deželni brambi, dočim pomorščakov ni zadevala podobna dolžnost. Sedaj se bodo osnovala pa pomorska bramba, v katero bodo priševali pomorščake tri leta, ko bodo odslužili pri mornarici.

Institucija jednoletnih prostovoljcev se ni dobro obnesla. Računalo se je, da bodo skoro vsi napravili izpit za rezervnega častnika, ki odslužijo aktivno leto. Pokazalo se je pa, da temu ni tako. Vsako leto jih mnogo ne napravi izpita. Sedaj je že nad 10.000 tacih nerabljivih elementov v rezervi. Zato pa hočejo po novem zakonu postrititi določbe za

LISTEK.

„Beatin dnevnik.“

Roman s tem naslovom znan je našemu čitalstvu. Spisala ga je dobro poznana pisateljica naša gospa Lujiza Pesjakova, katera je pri nas na dobrem glasu v pesniški in pripovedni književnosti. Njeno najnovejše delo „Beatin dnevnik“ ocenil je že bil g. C. v „Ljubljanskem Zvonu“ in ne bilo bi potreba pisati na novo kritike. A da vender to storimo, uzrok je temu, ker hočemo oceniti drugo stran romana, katere ni v poštev jemal častiti očnjevatelj „Zvonov“, in ker bi radi opozorili še na nekaj, kar se nam zdi ne malo važno. Velezaslužna pisateljica pa naj bode pri tem uverjena, da radi naših besed ne izgubi roman svoje dejanske, notranje cene. Naša namera je le ta, da se to, kar mislimo omeniti, obrne na bolje. In kdo izmej nas ne hrepni po napredku, po zboljšanju? Gotovo da je tudi cenjena pisateljica v tej vrsti pisatelj, in zato je treba, da se pogovorimo in dogovorimo, in ako mogoče, v svojih mislih združimo.

Kakor smo rekli, stvarno oceno priobčil je g. C. v „Ljublj. Zvonu“, in ker se ž njo popolnoma strinjam, ne mislimo istih misli ponavljati in le nekaj bi radi omenili.

Odkar nas je g. Stritar opozoril v svojem listu, kako nam je krščevati otroke, našli so njegovi nauki mnogo pristašev in po vsej Sloveniji vzrasli so kot gobe po deževju mali Milani, Cirili, Metodi, Sami, Zorke, v obče slovanska imena, katerih prej nesi nikdar slišal v slovenski obitelji. Slovanski roditelji so uvideli, da je potrebno in spodobno, da slovanskih roditeljev otrok nosi slovansko ime, a ne nemško, katerih se je pri nas toliko zasejalo, da bi človek po njih sodeč moral misliti, da se pod nemškim imenom pretaka tudi nemška kri. Vsakdo nam bode pritrtil, da je zelo važno, s katerim imenom da krstimo otroka. Otrok je ud obitelji, on je torej z obiteljo celota, nekaj individuvalnega. Slovenska obitelj ima svoje slovanske običaje, svoje tradicije, in zato je tudi naravno, da ima nositelj slovanskih običajev in tradicij slovanski naziv. Vse mora biti v harmoniji. V vsaki stvari mora biti skladnost, da reči smemo neki stil, in vsi deli tega stila morajo biti v harmoniji. Da Slovana označimo, moramo mu dati vse znakove slovanskega značaja, in k tem znakovom spada tudi slovansko ime.

To velja za obitelji in za pisatelje. Pisatelji morali bi se držati načela, da v svojih povestih, novelah in romanah dajejo slovanskim osobam slovanska imena. Hoče li nam slovanski pisatelj napisati v povesti slovanskega junaka, ne bode mu

dal imena Siegfried in slovanske junakinje ne bode krstil z imenom Kunigunda! Junakinja v gospe Lujize Pesjakove romanu zove se Beata! Sicer lepo ime, ali Slovenka in Beata! Čemu da nosi Slovenka latinsko ime? Tako je bilo nekdaj, ko so ljudje mislili, da ne bodo drugače imenitni, ako se ne polatinijo. Danes je drugače povsed in tudi pri Slovencih. Na našem slovanskem jugu znano je že dolga stoletja ime Blagota, lepo ime, katero znači toliko, kolikor Beata. In ako izustiš ime Blagota, umeje te vsakdo in vsakdo ve kaj, da si s tem imenom označil Slovanko. Lepo je to ime, in v obitelji, v kateri se zove bratec Dragoljub, Milan, Ciril ali Samo, mora se tudi sestrica zvati Zorka, Slavica, Ljudmila ali Blagota. To mora biti tako in v to družbo ne spadajo nikakor Roberti, Arthurji ali Klementine in Beate.

Ako si pogledamo družbo v gospe Pesjakove romanu, vidimo, da se posli imenujejo Anica, Ivana, Mirko; vse druge osobe pa, ki so kaj bolj imenitne, imajo imena Roza, Vijola, Dora, Henrik, in celo mož slovenske korenine nosi tuje ime Rihard! Ako je knjeginja Pavlovna ostala Pavlovna, smeli bi pač tudi zahtevati, da Slovenca diči slovensko ime. Grofovská obitelj, pri katerem je bila Beata za guvernantico, recimo da ni bila slovenska, ker takih nemamo, in smemo tudi biti veseli, da jih nemamo

jednoletne prostovoljce. Strožje se bodo zahteval dokaz potrebnega znanja pri ustropu v jednoletne prostovoljce. Oni, ki so se šolali v inozemstvu ali so napravili le izpit, se bodo le na lastne stroške jemali v jednoletne prostovoljce. Jednoletnim prostovoljem ne bodo več dovoljeno, da bi isto leto, ko služujejo, nadaljevali tudi velikošolske študije, garnizije tudi ne bodo smeli več izbirati. Kdor ne bodo napravil izpita, služiti bodo moral še jedno leto in še le potem se bodo prestavili v rezervno.

Prvi letnik nadomestne reserve in rezerve smel se bodo zanaprej poklicati, v kolikor bodo treba, v aktivno službo. Na ta način se bodo triletna aktivna služba premenila deloma v štiriletno.

Take premembe vojnega zakona čutili bodo tudi dakovlačeveci. Povekšali se bodo zopet državni troški in pribitek, katerega je letos izkazal finančni minister, premenil se bodo zopet v pri manjkloj.

Naši zastopniki bodo tudi to povisjanje bremen dovolili državi. Tu gre za važne državne interese in v tacih slučajih naš državni zastop nema navade ugovarjati. Celo opozicija bode v tem slučaji, kakor čitamo v „N. Fr. Pr.“, glasovala za vlado, četudi bi jo morda lahko vrgla, kajti za nekatere določbe bode še treba dvjetretjinske večine. Jedino opozicija v ogerskem državnem zboru bodo morda ugovarjala nekaterim določbam. Posebno jez ne ugaja, ker se v načrtu novega vojnega zakona mnogo govori o ogerski deželnici brambi, prav kakor bi bila sestavni del avstro-egerske skupne vojske. V tem bodo videli onostran Litve nekateri kračenje avtonomije egerske države. Ogerska vladna stranka se tudi ne bodo ozirala na te ugovore. Gledé na kritični sedanji evropski položaj boda oba parlamenta hitela, da poprej rešita to zadevo. Do novega leta bode ta zakon gotovo že pod streho.

Interpelacija poslanca dr. Dinka Vitežića in drugov.

Ko je nedavno vrla „Naša Sloga“ imela pravdo pred porotnim sodiščem Tržaškim, prečitalo se je tudi spričevalo Tržaške policije, v katerem se uradno trdi o g. M. Mandići, da je straten panslavist in pristaš vladike Strossmayerja. Zaradi tega tendencijoznega spričevala sestavil je dr. Vitežić na ministra notranjih zadev nastopno interpelacijo:

„Na podlagi dopisa z dne 5. januvarja t. l., priobčenega v Tržaški „Naši Slogi“, uložila se je proti njenemu uredniku g. Mat. Mandiću in proti dopisniku tega dopisa tožba zaradi razdaljenja časti. Povodom glavne obravnave pri rečenem sodišču prečital se je tudi dopis policijskega ravnateljstva v Trstu z dne 17. marca t. l., št. 449, v katerem se mej drugim pravi takó:

„On (Mandić) je odgovorni izdajatelj glasilu vladike Strossmayerja, ki zastopa veliko-hrvatske aspiracije, in zvest pristaš je vladiki, ki visoko drži Slovanstva prapor, in središče je onemu toku mej narodi avstrijskimi, ki sega čez avstrijske meje in zastopa smotre, ki se ne zlagajo z dualizmom, marveč izmej kajih se nekateri ne strinjajo

ali zato imamo slovenske obitelji, in za nje reklamujemo slovenska imena. — Toda dosti o tem!

Jezik v romanu je lep in pravilen. Roman se čita gladko, le vidi se, da pisateljica hrepeni po nekih posebnostih, in ravno v tem pogledu ni pogodila pravo. Zelo hvaležni bi jej bili, ako bi bila dosledna v oblikah, kar je posebno važno pri sklanjatvi. Zdaj piše namreč: dolzega, velicega, roci, jednacim, tancim, necem, vsacim, tolicih, zdaj pa: dragem, predragim, visoki, nogi. Ni torej doslednosti, ni enotne pisave. Istina je, da se te oblike nahajajo tudi v boljših spisih, ali s tem ni nikakor rečeno, da so te oblike prave in da se jih morajo poprijeti pisatelji. Tudi se ne moremo ogreti za lokale: pri zajutrki, na sveti, na vrti, na slavniki, in sicer ne zato, ker nahajamo tudi obliko: na vrtu, nego zato, ker mislimo, da bi bilo najbolje, da pišemo „u“ namesto „i“ in da se tako približujemo Hrvatom. Ne zahtevaj vsakdo za se pisateljske samovolje, ampak pomislimo raje na praktične potrebe, na vzajemne namene, in uverjeni smo, da se bodo lahko združili tam, kjer ta združitev ne škoduje organizmu slovenskega jezika. To vendar mislimo, da nam ne bode nihče hotel dokazovati, da bi slovenski jezik imel več koristi, ako bi pisali „i“, nego ako bi pisali „u“. Nasprotno tudi ne dosežemo ve-

z Avstrije velevlastnim položajem; za bolgarskih homatij pokazal se je pojav, da anganžovani Slovani na poluotoku balkanskem želé prevago Rusije, ne pa Avstrije.

Mandić je duhovnik in nema v Trstu drugega posla, nego da vsak dan služi jedno plačano mašo. Dohodki „Naše Sloga“ ne morejo biti baš sijajni, radi tega izvestno potrebuje pomoči virov, katerih ne bodo teško najti.

Sicer pa njegovo obnašanje doslej ni dajalo povoda pritožbam.

Trst, dne 7. marca 1888.

C. kr. dvorni svetnik in policijski ravnatelj:

Pichler, s. r.

„Jasno je, pravi dr. Vitežić, da je vsled znane borbe, obstoječe na Primorskem mej italijanskim in slovanskim prebivalstvom, takšna informacija ob izdajatelji toženega lista moralna škodljivo uplivati na obravnave izid, zlasti, ako se pomisli, da je v Trstu vladajoča stranka italijanska in da so vrhu tega porotnika vzeti iz te stranke. In zares bil je Mandić obsojen na 150 gld. globe, eventualno na 30 dnij zapora in 60 gld. izgube na kavciji. Trditev o rečeni noti, da je list „Naše Sloga“ glasilo vladike Strossmayerja, je popolnoma neosnovana. Kar se tiče teške obdolžitve avstrijskih Slovanov, da njih težnje segajo čez avstrijske meje in da zastopajo cilje, od kajih nekateri ne ugajajo velevlastnemu položaju monarhije, to se mora ta trditev zmatrati za frivilno, popolnoma neopravičeno izzivajoče razdaljenje, kakeršnega bi človek jedva pričakoval od c. kr. oblastva, poklicanega, da vzdržuje red in varuje čast državljanov. Frivilna in neosnovana je tudi druga razdalitev, da izdajatelj uživa subvencijo iz vira, ki ga ni teško najti. S popolno pravico je torej zatoženec tekom razprave to trditev ožigosal z žigom „infamia officiosa“. — Mandić je predsednik „Slovenskemu delavskemu društvu v Trstu“ in podpredsednik političkemu društvu „Edinost“ v Trstu. Obe društvi sta eminentno patriotska, prvo ima celo čast, da je pod pokroviteljstvom Nj. c. kr. visokosti prestolonaslednika Rudolfa. Ti društvi bi gotovo ne bili izročili teh častnih mest možu, zastopajočemu nepatriotsku in protiavstrijske cilje. Rečene obdolžitve zadevajo torej ti društvi. Podpisani torej vprašajo Njegovo preuzvišenost:

1. Je li Vašej preuzvišenosti vsebina rečenega dopisa policijskega ravnateljstva v Trstu z dne 17. marca t. l. št. 449 poznata?

2. Hoče li Vaša preuzvišenost pričeti preiskavo, na kaka fakta se opira v tej noti izrečena obdolžitev, in ako se pokaže, da je neosnovana?

3. kako zadoščenje misli Vaša preuzvišenost dati možu, ki je vsled te note tako kompromitovan?

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 7. novembra.

Gospodska zbornica državnega zabora ima danes sejo. Na dnevnem redu je zakon o pokritju

liko, vendar pa več, ker bi si s tem postavili in določili načelo jednote, katero je zelo jednostavno, in bi se s tem približali Hrvatom. Iz istega razloga smo proti oblikam: obličije, usnjije, katere se sicer dadó upravičiti s staroslovenskega stališča, ali nemajo pravice danes pri nas. In ako bi ne imeli nobenega drugega razloga mimo tega, da se ognemo zmešnjavi v pisavi, morali bi že iz istega jedinega razloga biti proti tej obliki, ker takih novosti ne potrebujemo, in ako bi vsak slovenski jezik ravnal po tem načelu in tako „bogatil“ jezik, potem bi si ustanovili res pestro slovenščino, na katero pa vendar ne bi mogli biti ponosni. Neko hrenenje po novosti razodeva pisateljica tudi v tem, da piše besede, katere so sicer slovenske, toda ker so slovenske, zato še jih vendar ne smemo pisati v književnem jeziku. V to vrsto spada „anti“, kateri živi samo v ustih naroda, živečega po iztočnih straneh slovenskega ozemlja. Ta beseda imela bi pravico do književne rabe le tedaj, ako ne bi imeli nadomestila, ki je obče znano in razširjeno. Nikdo ne misli, da sme v književni jezik presajati vse lokalizme, ki so sicer za jezikoznanstvo neprecenjene vrednosti, kajti književni jezik je umetna sestavina, književni jezik ima natanko določene meje, katere se ne smejo prekoračevati. Književni jezik ne vspremo vase vsega, kar je ustvaril duh našega na-

kredita, dovoljenega za vojaške varnostne priprave. Zbornica bode ta zakon vsprejela, v obliki, kakor ga je sklenila zbornica poslancev, da se zmatra ta kredit za dodatek k letošnjemu budgetu. Vsled tega se bode primankljaj letošnjega leta povekšl za nekoliko milijonov. Tako obliko želela je levica, da tako ložje trdi, da Dunajevskega finančna politika ni tako blešeča, kot trdijo oficijoza glasila. Desnica je v to privolila, ker je samo formalnost in se v istini mora kredit pokriti, naj se usteva v budget ali pa ne. Mej levičarskimi klubji se pa vrše pogajanja zastran skupnega postopanja. Osnovali bodo ekskutivni odbor in poostri propise o disciplini. Ne ve se pa, če se bodo sporazumela vsa levica. Nemška zveza nič ne mara podvreči se vodstvu požidjenega avstro nemškega kluba. — Budgetni odsek je imel v ponedeljek sejo. Pri naslovu „Ministerski sovet“ je poslanec Bareuther interpeloval vlado, kak delokrog bode sedaj imel minister baron Pražak. Taaffe je odgovoril, da je baron Pražak minister brez portfelja, ki pa ima glas in sedež v ministerskem sovetu. Pri naslovu „Upravno sodišče“ začela se je debata. Polanec Gniewosz omenil je, da se je govorilo, da bi se pomnožilo število svetnikov pri upravnem sodišču. To bi bilo tudi potrebno, ker ima to sodišče vedno več dela. Govornik obžaluje, da so se odpravile kolegialna posvetovanja pri drugih instancah. Posledica temu je, da je narod zgubil zaupanje v druge instance ter imajo višje instance vsled tega več dela. Taaffe mu je odgovoril, da je vlada že premišljevala, da bi pomnožila število svetnikov pri upravnem sodišču. Kolegialno obravnave pri drugih instancah se pa dano izvesti le po legislativnem potu. Menger ni za to, da bi se zopet uveli kolegialne obravnave pri deželnih političnih oblastih, kajti potem bi te instance bile poslednje redne instance v mnogih zadevah. Odvzel bi se mnogo dela ministerstvu notranjih zadev, na upravno sodišče bi pa prihajalo še več pritožeb. On misli, da bi bilo najbolje, da se pri upravnem sodišču uvede praksa, ki velja pri najvišjem sodišču, da se pritožbe kar brez javne obravnave zavrnejo v slučajih, ki so popolnem analogni slučajem, o katerih je že sodišče izreklo svojo sodbo. Jednacih misli je dr. Meznik. Pri naslovu „Koleki, takse in pristojbine“ je poslanec dr. Menger dokazoval, da finančni minister pravilno ne sestavlja budgeta. Pri posvetovanji o dispozicijskem zakladu izrekli se se levičarji, da bodo glasovali proti tej postavki.

Vnanje države.

Berolinska oficijoza „Post“ kaj prijazno piše o razstavi francoski. Nemčija se je sicer udeležiti ne more, toda razstava bode nekoliko pomirila duhove na Francoskem. Sedaj je vprašanje, če se bodo izpolnile želje nemškega oficijoza lista. V Berolini boje se nameč tega preobrata v Parizu, katerega posledica bila bi morda vojna z Nemčijo.

Mi smo bili takoj izrekli misel, da graja nemškega cesarja, ki jo je izrekel časopisu proti deputaciji Berolinskega mestnega zastopa, veljale opozicijskim listom. Svobodomiseln list Berolinski so pa stvar tako zavijali, da vladarjeve bese labko tudi veljajo vladnim časopisom, ki se mnogokrat še bolj nesramno mešajo v cesarjeve rodbinske zadeve. Da bi se cesarjeve besede načapo ne tolmačile, je „Reichsanzeiger“ objavil „communiqué“, v katerem je izrecno povedano, da cesarjeve besede so veljale časopisom svobodomiselne stranke. Ta „communiqué“ izvira nekda od cesarja samega.

Že parkrat smo pisali o nepremišljenem postopku angleškega poslanika v Washingtonu. Da se bode ta stvar konečno rešila s tem, da se

roda. V ta namen imamo slovarje in druge znanstvene oddelke, s katerimi se pečajo folkloristi in katere rabijo folkloristi za svoje namene. To se nam je zdelo potrebno poudariti, ker v marsikaterem spisu opažamo neko koketnost, katera ni nikjer na svojem mestu, najmanj pa v književnem jeziku, kateri zahteva za se jednotno besede in izrazi, kateri mora biti, ako se smemo tako izraziti, sestavljen v jednotnem stilu.

Vse nepotrebne „posebnosti“ naj bi opuščali pisatelji, in jedino, po čemer jim je hrepeneti, gojili naj bi z večjo skrbjo, pazili naj bi na pravilnost besednih oblik in stavka. Tako pa se dogaja še zmerom, da naletavamo na oblike: obrasten, namestovati, zadostevati, zagotovljati, razveseluje, oproščevati itd., katere oblike so popolnoma napačne in katere so bile že tolikrat grajane, da bi jih ne smeli več nahajati v nobenem boljšem spisu. Odlična pisateljica naša bila bi se jim tudi lahko izognila in čistoča njenega jezika pridobila bi s tem še več našega priznanja. Vsekakor pa je čudno, da se ravno v tem pogledu „čisti“ naš jezik tako počasi, da se vidi, kako težko se privajajo pisatelji rečenim pravilnim oblikam, in bi konečno smeli reči, da ni njih krivda, nego da je krivda našega jezika, kateri se nam je v teh prehodih premalo razvil. Od glagola „zagotoviti“

odpokliče, ni bilo dvojbe. Poslanik je že odšel na dopust, s katerega se k večjemu toliko povrne v Washington, da izroči odzvalnico, najbrž pa še toliko ne, ker mu je vlada ameriška že poslala vse papirje. Angleška vlada pa vendar ni popinom ustregla ameriškej. Če bi bila kar odpoklicala poslanika, bi se nič prav ne ujemalo z njenim dostojanstvom kot velesila. Odgovorila je le, da mora poprej še od poslanika samega dobiti pojasnila. Ob navadnem času bi se v Ameriki gotovo zadovoljili s tako izjavo, ker ni dvojbe, da bodo nazadnje le zamenili poslanika, a sedaj je drugače, ko se vrši volilna borba. Ta zadeva bode vsekako za dolgo časa poostrila odnošaje med Anglijo in združenimi državami. Če bode voljen Cleveland znova, ne bode več tiral Angliji ugodne carinske politike, če pa zraaga opozicija, tedaj se pa še le začne prava narodnogospodarska borba z Anglijo. Vsekako bode poslanikova lahkomiselnost mnogo škodovala Angliji.

Angleške Times so izvedele, kaj je uzrok, da je nakrat nastala taka razburjenost proti Nemcem v **vzhodnji Afriki**. Moštvo neke nemške ladije peljalo je pse v neko mošejo in udrlo v harem nekega valija. Nemški listi seveda to tajé, a vsakemu se bode zdelo verjetno, če le pozna prevzetnost nemških „kulturträgerjev“ po tujih deželah.

Dopisi.

Iz Škofjeloke 5. novembra. [Izv. dopis.] Preteklo nedeljo, 4. novembra, napravila je naša čitalnica veselico, pri kateri smo imeli na deskah igro „Mlinar in njegova hči“. Dasiravno nemamo dramatične šole, moram vendar priznati povoljni uspeh gospodičin igralk in gospodov igracev. — V prvi vrsti pohvaliti mi je Micičko (gospdč. Minko Mohor), kateri lepi in premišljeni nastop napravi na človeka mogočen utis. (Kakor sem poizvedel, iskali so reditelji za to ulogo druge moči v Ljubljani, kar pa se jim ni sponeslo. Uzroka ne vem, pač pa se mi to čudno zdi, ker omenjena gospodičina vedno dobro izvršuje svoje naloge, ker je pokazala tudi pri „Mlinariju“, četudi je dobila nalogu šele v četrtek.) Isto tako dobro izvrševala sta gospoda F. Hibler, kot stari mlinar in Sušnik kot Janko svoji ulogi. Vrlo lepo napredujejo tudi vsi predstavljavci in upati je, da lahko računimo na prirastek našim igralknim močem. — Grajati pa je prestanek mej posameznimi akti, po 20 minut ali celo cele pol ure za predstavljanje kulis, to je vendar nezaslišano. Inspicijent bi pač moral malo bolj paziti, kajti lahko bi se mu primerilo, da zagrijalo pada celo mej igro, kar je lehko uvidel pri zadnji predstavi, ko Micička niti toliko časa ni imela, da bi bila umrla. — Negalantno je tudi nepremišljeno ravnanje nekaterih gospodov, ki so s tem, da so pušili mej igro v dvorani, pač slabo kazali svojo oliko nasproti damam, katerih je bilo vendar večina. — Po igri bil je ples, s katerim se je bila veselica zaključila. — Nadejati se je, da nas čitalnica zopet kmalu oveseli s kako predstavo, pri kateri ne bode opaziti nobenih nedostatnosti.

Domače stvari.

(Kranjsko deželno posojilo.) Avstro-ugerska banka je denarnemu zavodu „Unionbank“

je nedovršnik „zagotavljati“, kakor od „ponoviti“ — „ponavljati“; imame tedaj analogije, in vendar vidi se, da pisatelji premalo misljijo na to. Takisto je od glagola „oprstiti“ nedovršnik „oprščati“, namestovati — nameščati, zadostiti — zadoščati, kakor: pustiti — puščati, kosit — (pod)kašati.

Pri nas je še mnogo pisateljev, kateri majajo z glavami, kadar slišijo ali čitajo take oblike, za katere imamo analogij, teh živih prič v narodu, in ker se ne morejo ž njimi sprijažniti, pišo raje stare napačne oblike. Kohko s tem koristijo razvitku jezika, bode vsak razvidel, in naš trud, da opozarjam na te napake, ostaje brezuspešen. Po takem ne budem z oblikami skoro gotovi in kje so še druge stvari, ki so bolj važne od oblik, kje je sintaksa, kje je stil! Istina je, da so Slovenci in Čehi veliki puristi, gledajo le na besede in njih oblike ter mislio, da si s tem pridobivajo za jezik neizmernih zaslug. Vsekakor je prav, da zmetamo oblike: talentiran, moraličen (tako piše pisateljica), ker nam ni potreba tako pisati. Ali nam bode tudi treba pogledati v jedro jezika, v njega notranjščino, v njega duh, to je v tisto nevidno delarnico, iz katere so prišli vsi izdelki jezika, posebno pa stil. Rusi na primer niso puristi v tem zmislu, kakor Slovenci. Njih jezik se je razvijal v drugih odnošajih, nego naš. Na ruski jezik niso namreč toliko uplivali tuji

na Dunaji naznanila, da je veliki svet avstro-ugerske banke v seji dne 11. oktobra 1888 sklenil, da se 4% obligacije deželnega posojila vojvodine Kranjske pri vseh glavnih in podružnih zavodih avstro-ugerske banke smejo v zalogo jemati, oziroma na nje posojila dajati do 75%, njihove vsakdanje tržne vrednosti po predpisih, kateri veljajo pri tej banki pri obrtniji s posojevanjem denarjev.

— („Revue bleu“,) v Parizu izhajačoč in upiven list, ima v številki z dne 20. m. m. na prvem mestu obširen članek z naslovom „L' incident Strossmayer“, v katerem jako laskavo piše o Djakovskem vladiki in narodu hravskem. Mej drugim pravi, da se Gladstone in Castelar zmatrata srečna, da moreta ž njim dopisovati . . .

— (Imenovanje in premeščenje.) Davčni nadzornik gosp. Fran Tavčar imenovan je davčnim višjim nadzornikom v območju finančnega ravnateljstva v Ljubljani. — Okrajni sodnik Oton pl. Fladung premeščen je iz Šmarja v Maribor na Drave levi breg, sodniški pristav J. Nedog z Brda v Brežice. Dr. Ignacij Pevetz, pristav pri okrožnem sodišču v Celji imenovan je okrajnim sodnikom v Ormoži, avskultant g. Makso Vidic sodniškim pristavom na Brdu.

— (Odlikovanje domače obrtnike.) Brata Zupana, znana izdelovatelja orgel v Kamnigorici, dobila sta na mejnaročni razstavi v Bruslji za svoje orgle bronasto svetinjo in diplomo.

— (Die allerdeutschste Frau Laibach's) je gospa Knappitsch, katera ima ne po svoji volji očeta Čeha, ki razumeva na ime Črny, in mater Ljubljančanko z imenom Ramuta. — Res lahko so ponosni „Ljubljanski Nemci“ na takov prirastek „ultra Germanije“.

— (Vabilo.) Dne 14. novembra t. l. priredi podružnica sv. Cirila in Metoda za Celovec in okolico v dvorani družbe katoliške rokodelskih pomočnikov slavnost v proslavo 40letnega vladanja Nj. Velečastva našega presvetlega cesarja Frana Jožefa I. Spored: a) Slavnostni govor. b) Deklamacije. c) Petje. d) Komični prizori itd. — Po sporedu prosta zabava, govor in napitnice. Začetek slavnosti je ob 7. uri zvečer. Ravno ta dan (v sredo 14. novembra) populudne ob 4. uri razkrije slovesno tudi družba sv. Mohor na Št. Rupertske pokopališči s spomenik pokojnemu msgr. Andreju Einspielerju združeno s cerkveno slavnostjo po naslednjem sporedu: 1. V Št. Rupertske cerkvi: Bilje: Officium defunctorum I. Noct. et Laudes. 2. Na grobu: a) „Libera.“ b) Pesem žalostinka. c) Govor. d) Odkritje spomenika. e) Nagrobna pesem. Pri slavnosti, kakor tudi pri slovenskem razkritiji nagrobnega spomenika sodeluje iz posebne prijaznosti oktet slavnoznanih pevcev Ljubljanske čitalnice. Podpisani slavnostni odbor dovoljuje si tedaj k udeležbi te slavnosti najljudnejne vabiti. V Celovci, dne 4. novembra 1888. Združeni slavnostni odbor „Ciril-Metovove podružnice“ in „Družbe sv. Mohora.“

jezik, in zato je notranji organizem ruskega jezika ostal slovanski. Pri nas pa je bilo čisto drugače, V notranjščino našega jezika prodrla je preveč tujščina, in zdaj, ko smo to jeli čutiti, branimo se tega upliva na vse pretege ter hočemo ta tuji upliv izbrisati, to je nadomestiti ga s slovanščino. Vse to je hvale vredno in naša dolžnost je opozarjati naše pisatelje, od kod naj zajemajo ona sintaktička svojstva, katera nam je zatrl tuji upliv, in se le čudimo, da nas kdo pri tem delu obdolžuje, ako smo kaj „zajmali“ od Hrvatov, da gojimo „panslavistične“ težnje. Srbi in Rusi imajo čisto slovansko sintakso, katere se moramo od njih učiti, ker le tako bomo izpodrinili po nemškem duhu zasukane stavke v slovenskem jeziku.

Drugache si ne moremo pomagati. Samo ob sebi se umeje, da danes ne smemo pisati „malati“, kakor piše čestita pisateljica „Beatinega dnevnika“; tudi „ta mala“ je nemškuta, ker slovenski jezik nema člana. No, ne poštevajmo tega in vrnimo se k prejšnjemu premišljevanju. Rekli smo, da nam je treba gojiti sintakso, katera je dokaj važnejša od oblik. V rečenem romanu čitamo: razvjetena deva, upadeno lice, vsi zasopjeni itd.; in moramo koj omeniti, da to niso neznatne napake, kakor mnogi mislijo. Slovenski neprehodni glagoli nimajo deležnika preteklega časa, in to kar Nemec izraža s tem deležnikom, izraža

— (Klub slovenskih biciklistov) ima jutri 8. t. m. v gostilni „pri Slonu“ svoj prvi zavnavi večer v tej sezoni.

— (V Celji) umrla je v pondeljek gospa Hermina Lange, rojena Ahlich, sopoga odvetnika dr. Langerja in soprostnica Rimskih Toplic.

— (V Zagrebu) so jutri dopolnilne volitve za deželni zbor. Prvi in drugi okraj volita po jednega poslanca. Opozicija se volitve ne bode udeležila, ker volilna svoboda ni taka, da bi se na volišči moglo pokazati volilcev pravo mnenje.

— (Sneg.) Preteklo noč pobelil je sneg in danes ves dan sneži. Snežna odeja sicer še ni debela, a toliko je vendar, da nam bode sv. Martin prijatal na belem konji.

— (V Vitanji) na Štajerskem otvoril se je dne 4. t. m. brzovarni urad z omejeno dnevno službo.

— (Opuščene trdnjave.) Kakor javlja vojaški naredbenik, se bodo trdnjave Jožefovo, Terzin in Olumuc opustile. Prvi dve trdnjavi itak nista bili važni in se je že dolgo pričakovalo, da da se opustita. Olumuc pa je bil izmej največjih trdnjav, a izgubil je sedaj važnost, ko sta gotovi veliki trdnjavi v Krakovem in Przemyslu.

— (Iz Ljutomerja) se nam piše: „Bratva“ v tukajšnjih goricah je končana, pa je žalibote slaba. — Vina je letos povsem polovico menj, kakor lani, sladkorja kaže 12 do 16%, cena mu je zdaj 60 do 80 gld. za štrtinjak brez posode. — Zunanjih kupcev malo prihaja in še tisti, ki pridejo, malokaj kupijo. — Lanskega vina je še tudi mnogo na prodaj in se isto dobiva liter po 12 do 16 kr.

— (Zlati orehi. Slovenskej mladini v spomin.) Pod tem naslovom natisnila in založila je tiskarna Miličeva drugi predelan in popravljeni natis 126 str. obsežne naši mladini namenjene knjižice, katero je spisal vedno marljivi pisatelj gosp. Ivan Tomšič, ki je slovenski mladini zares pravi prijatelj. Lična knjižica priporoča se po prikladni vnanji obliki in po primerni s podobami okrašeni vsebini, Cena broširanemu iztisu 35 kr., po pošti 40 kr., trdo in lepo vezanemu za dirlce 50 kr., po pošti 55 kr. Dobiva se v vseh knjigarnah.

— (Grahovska čitalnica) napravi v spomin širidesetletnega vladanja Nj. Vel. Frana Josipa I. veselico v nedeljo dne 11. t. m. v prostorih g. A. Muravca s sledečim vsporedom: 1. Govor. 2. Pesen „Kantata“. 3. Deklamacija: „Hajdukova oporoka“. 4. Pesen: „Naprej zastave Slave“. 5. Igra: „Pravo junastvo“. 6. Pesen: „Slovenec sem“. 7. Deklamacija: „Župan“. 8. Pesen: „Ustaj rode“. 9. Igra: „Sam ne ve, kaj hoče“. 10. Pesen: „Jaz sem Slovan“. Pričetek točno ob 6. uri zvečer. Ustopina 15 kr. Posebna vabila se ne pošljajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

— (Razpisana) je služba učitelja in vodje na jednorazrednici v Ljubnem na Gorenjskem. Prošnje do 30. t. m.

Slovenec s tvornim deležnikom, kateri označuje v slovenščini trpno stanje. Zategadelj treba pisati: razveta deva, upalo lice itd. Takisto treba pisati: mi smo osupli (a ne: osupljeni), odreveteli, travniki so ozeleneli itd. V takih slučajih tedaj ni dovolj, da pisatelj piše pravilne oblike, kajti „upaden“ je gotovo pravilno narejena oblika, toda duh jezika ne more je rabiti, in to obliko nareja le tisti, kdor misli po nemški.

Ker smo že pri oblikah in sintaktički uporabi glagolov, budi nam dovoljeno, da še opozorimo na nekatere stavke, katere je treba iztrebiti iz književnega jezika. Naša pisateljica piše: „Tukaj bode skoraj stanovala teta Pavlovna, vrneč se iz Nizze“. Nedovršni glagoli nemajo tvornega deležnika v zdanjem času. Ne moremo tedaj govoriti: premisleč, preberič, če tudi imamo izjeme (n. pr. rekoč). Namesto: „vrnoč se“ treba pisati „vrnivši se“ toda v rečenem stavku pa le: „ko se povrne“, zakaj tako, to vsakdo lahko posname iz zmisla. „Vrnivši se“ znači, da se je teta vrnila iz Nizze; ali ona se še ni vrnila, nego se bode še vrnila. Takih stavkov je več (n. pr. pokloneč se z duhom in telesom Vaši postrežbi) in mislimo, da nam jih ni potreba navajati, saj se že iz tega vidi jasno kaj smo hoteli povedati in poučariti in zato konečno še le želimo, naj bi naši dobrovoljni nasveti ne bili brezuspešni.

Anton Trstenjak.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Nizza 6. novembra. Govori se, da so zopet zasledili tri nemške vohune. Dva sta ubežala, tretjega prijeli so v hotelu. Imel je pri sebi več patron in Leb lovo puško.

Bern 6. novembra. Danes zjutraj počil je reservoir električne železnice Vivis-Chillon. Več hiš zrušenih. Osem osob je nekda ubitih. Skladišča v Vernex-u so pod vodo. Promet na zapadni železnici meji Clarensem in Montreuxom je pretrgan.

Pulj 7. novembra. „Il Diritto Croato“ zopet zaplenjen.

Dunaj 7. novembra. Zjedinenje nemško-avstrijskega kluba in nemškega kluba pod imenom „Združena nemška levica“ zvršilo se na nastopni podlagi: Celokupnost države, varstvo nemštva in opravičenega stališča Nemcev v Avstriji in ohranitev razvoja svobodnih ustanovnih načel.

Berolin 7. novembra. Izmej 433 volitev 429 znanih. Izvoljenih 133 konservativcev, 64 svobodno-konservativcev, 98 članov centruma, 87 narodno-liberalcev, 29 svobodno-miselnih, 13 Poljakov.

Poslano.

Neusteин-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete,

skušeno in od znamenitih zdravnikov pripravljeno sredstvo proti zbabjanju. — 1 škatljica à 15 pil 15 kr., 1 zavoj = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejanjem se jako svari.** — Pristine so samo, če ima vsaka škatljica rindečo tiskano našo protokolovano varstveno znamko „**Sveti Leopold**“ in našo firmo **lekarna „pri sv. Leopoldu“ Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse.** — V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarji **G. Piccoli-ji.**

(759—1)

naja. Putik s Planine. — Schmetow s Temešvara. — Köpler iz Celovca.

Pri **Slenu:** Smrekar z Manheima. — Rieder z Beljaka. — Haas iz Radovljice. — Mostowitz iz Budimpešte. — Löwinger iz Velike Kaniže. — Gramlik, Abeis z Dunaja. — Stephanous iz Karlovca. — Metz iz Monakovega. — Vogel z Grada.

Pri **avstrijskem cesarju:** Vodušek s Ptuja. — Pribil iz Sevnice.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
6. nov.	7. zjutraj	737.0 mm.	— 0.4° C	sl. vzh. obl.	2-8 mm.	
	2. popol.	737.0 mm.	— 0.6° C	sl. vzh. obl.		
	9. zvečer	736.5 mm.	1.8° C	sl. vzh. obl.	snega.	

Srednja temperatura 0.6°, za 5.4° pod normalom.

Dunajska borza

dné 7. novembra t. i.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 82.30	gld. 82.15
Srebrna renta	82.70	82.65
Zlata renta	109.65	109.60
5% marrena renta	97.80	97.70
Akcije narodne banke	876.—	878.—
Kreditne akcije	310.20	308.70
London	121.55	121.65
Srebro	—	—
Napol.	9.64/4	9.64
C. kr. cekini	5.77	5.77
Nemške marke	59.57/4	59.65
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	133 gld. 75 kr.
Državne srečke iz 1. 1864	100	173
Ogerska zlata renta 4%	101	50
Ogerska papirna renta 5%	92	55
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	75
Dunaj. reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122	80
Prior. oblig. Elizabethine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	60
Kreditne srečke	100 gld.	182
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	113
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.	225	50

VIZITNICE
v elegantnej obliki priporoča po ceni
„Narodna Tiskarna“
▼ Ljubljana.

LJUBLJANSKI ZVON

stoji (331—256)

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četr leta gld. 1.15.

Loterijne srečke 3. novembra.
V Linci: 63, 36, 20, 47, 17.

Tujci

6. novembra:

Pri **Malliči:** Krujač s Pariza. — Steiner, Schweizer, Hausner, Stöger, Feigel, Lebnr in Goldmann z Du-

40letni renommée!

Profesorji e. kr. klinike na Dunaji, profesor Drasche, profesor Schnitzler, pok. profesor Oppolzer, kakor tudi več drugih slovečih zdravnikov zaprisujejo in priporočajo le pristou in svetovno slavno e. kr. dvornega zobozdravnika

D^r. POPP-a Anatherin ustno vodo

za vsakdanjo uporabo, ker je boljša, nego vsaka druga zobna voda, kot preservativno sredstvo proti vsem zobnim in ustnim bolezni, priznana voda za grgranje pri kroničnih vrtnih boleznih in neobhodno potrebna pri rabi mineralnih vod, katera, če se hkrat rabi z

Dr. POPP-a zobnim praškom ali zobno pasto,
hrani vedno zdrave in lepe zobe.

Pri neprestani rabi dr. Popp-ovih zobnih sredstev se preči in odstrani rast drobnih glivic, za katere je ustna votlina tako ugodna tla, katere se lotijo zob, da začenò gniti.

Dr. Popp-a zebna plomba je najboljša, ž njo si vsak sam lahko zamaši votle zobe.
Dr. Popp-a zeljiščno milo proti spuščajem vsake vrste in posebno priporočljivo za kopelj.

Cena: Anatherin ustna voda v dvojnjo povekšnih steklenicah po 50 kr., gld. 1.— in gld. 1.40. — Anatherin zebna pasta — Aromatična zebna pasta à 35 kr. — Zobni prašek v škatljicah po 63 kr. — Zobna plomba v etui gld. 1.— — Zeljiščno milo à 30 kr.

Pred kupovanjem ponarejene Anatherin ustne vode, ki je po analizi te iz kislin napravljeni preparat, s katerim se zobje prezgodaj uničijo, se izrecno svari. (615—8)

Dr. J. G. POPP, Wien, I., Bognergasse Nr. 2.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petričič, Edvard Mahr, Peter Lassnik, bratje Krisper; v Postojni: Fr. Bacarech, lekar; na Krškem: F. Börmes, lekar; R. Engelsberger, trgovina z galanterijskim blagom; v Idriji: J. Warto, lekar; v Kranji: K. Šavnik, lekar; Martin Pettau, trgovec; v Škofej Luki: C. Fabiani, lekar; v Kočenji: J. Braune, lekar; v Ajdovščini: M. Guglielmo, lekar; v Litiji: J. Beneš, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Novem mestu: F. Haika, D. Rizzoli, lekarja; A. Gustin, trgovina z galanterijskim blagom; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Crnomlji: J. Blažek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar.

Izvrsten brinjevec in borovničar,

kaj dobro sredstvo zoper grižo,

sadjevec in hrusevec

prodaja

(751—2)

J. N. Rant v Polhovem Gradcu.

Dva krojaška pomagača

dobita trajno delo z dobrimi pogoji.

Kje? pove upravnštvo tega lista.

(755—8)

Brnsko sukno

razpošiljam proti gotovini ali povzetju po čudovito nizkej ceni in sicer

le dobre baže:

3-10 metra, zadosti za zimsko obleko	gld. 3.75
3-10 metra, za boljšo zimsko obleko	5.20
3-10 metra, za fino zimsko obleko	6.—
3-10 metra, za fino zimsko obleko	8.—
3-10 metra, za jako fino zimsko obleko	10.—
3-10 metra, za jako fino zimsko obleko	12.—
3-10 metra, za jako fino zimsko obleko	14.—
3-10 metra, za najfinješo zimsko obleko	16.—

Izvrstno Brnsko sukno za suknje:

2-10 metra, za celo zimsko suknjo	gld. 5.—
2-10 metra, za boljšo zimsko suknjo	5.50
2-10 metra, za fino zimsko suknjo	6.—
2-10 metra, za najfinješo zimsko suknjo	10.—

Štirske loden

(747—2)

za lovski suknje in menčikove:

2-10 metra	gld. 5.20
----------------------	-----------

Jedina kristijanska razpošiljalnica

KAROL PECHACZEK

v Brnu, Zeleny trh 13.

Uzoreci zastonj in franko.

ZBIRKA DOMAČIH ZDRAVIL, kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril br. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. — Stane 40 kr., po pošti 45 kr.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznan denar more se zavarovati kapital, ki se